

ren? Zemools, well mer och nach an anere Punkten eng Pressefräiheet hunn, déi diskutabel ass! Kuckt den 100,7 a wéi dee géériert gëtt! Kuckt, datt den 100,7 e Bäitrag, deen em net geneem war, aus dem Archiv erausgeholl huet!

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Ass dat e Beispill vu Pressefräiheet?

► **Une voix.**- Neen!

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Ech mengen, mir sollten hei kucken als Lëtzebuerg, zesummen als Lëtzebuenger Politiker, datt mer d'Pressefräiheet hei am Land stäerken, a mir sollten, ier mer de Splitter am A vun eisen Nopere gesinn, de Balken an eisen eegenen Aen emol eraushuelen!

Ech soen Iech Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien! Très bien!

► **Plusieurs voix.**- Ooh!

► **Mme Claudia Dall'Agnol** (LSAP), *rapportrice*.- Här President!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Domat ass den allgemengen Débat... Ah, d'Madamm Dall'Agnol als Rapportrice.

► **Mme Claudia Dall'Agnol** (LSAP), *rapportrice*.- Ech wollt just nach eng Kéier drop hiweisen, datt ech e Rapport zu engem Projet de loi gemaach hunn an datt dovunner net ganz vill elo am Här Kartheiser senger Ried kouw. An ech mengen, datt mir hei iwwert dee Projet de loi sollen ofstëmmen an net iwwert dat, wat de polnesche Botschafter gesot huet oder iwwert d'Pressefräiheet a Polen! Merci!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Setzt Der eis och elo nach gären e Maulkuerf heibannen op, sot?!

► **Plusieurs voix.**- Ooh!

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Mir soen hei nach ëmmer, wat mir wëllen!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Wann ech gelift! Sou, wann ech gelift, et freet sech elo jiddwereen d'Wuert hei! Jiddwereen!

An d'Madamm Brasseur huet sech d'Wuert gefrot.

► **Mme Anne Brasseur** (DP).- Mir haten net wëlles, an dësen Débat anzegräifen. Mä nodeem ech dem Här Kartheiser nogelasschtert hunn, mengen ech, misst een awer e puer Prezisiounen soen. Ech sinn entsat iwwert dat, wat den Här Kartheiser seet, dass en den Ausseminister kritiséiert, well dee ganz offen a senger Sprooch wor vis-à-vis vun deem, wat a Polen geschitt! Mir hunn an Europa eng Tendenz an et huet ugefaangen an Ungarn an et geet elo a Polen. Et gesäit een an anere Länner och Tendenzen, dass mer wierklech de Rechtsstat aushiewelen an dass mer och d'Pressefräiheet aschränken. An dat si ganz, ganz geféierlech Tendenzen!

Ech hu vun der „Orbanisatioun“ vun der Politik geschwat, an do muss mer ganz, ganz vigilant sinn. An da sinn ech wierklech entsat, Här President, wann ech e Kolleg heibannen héieren onsen Ausseminister ze kritiséieren, andeem e sot, dat wier keng diplomatesch Sprooch gewiescht, déi e gehat hätt. Et muss een heiansdo wëssen, wéini diplomatesch Sprooch muss en Enn hunn a wéini ee muss wierklech wëssen, firwat mer do sinn!

An ech wëll e kleng Rappel maachen: Polen ass Member vum Conseil de l'Europe a Polen huet domat d'Convention des droits de l'Homme mat ënnerschriwwen. An do gehéiert och d'Pressefräiheet dozou an och de Respekt virum Rechtsstat. A wa mer net oppassen, da kréie mer e Glissement an onse Staten, an dat ass eng Attack op ons Demokratie. Also, et gëtt Zäit, dass mer haart soen, wat mer lues denken, an net hei sech hannert der Diplomatie ze verstoppen, well et geet ëm ons Grondfräiheeten a -wäerter.

Merci, Här President.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci. Domat si mer um Enn vun der Diskusioun. An den Här Ausseminister huet d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Jean Asselborn**, *Ministre des Affaires étrangères et européennes*.- Jo, ech wëll fir d'Éischt emol soen, dass d'Regierung zu hirem Projet de loi steet, deen d'Madamm Dall'Agnol explizéiert huet. Ech wëll och soen, dass d'Regierung steet zu där Kritik, déi mer ubruecht hunn zur Entwécklung a Polen, souwuel an der

Form wéi och um Fong. An d'Regierung hofft, dass déi Gesinnungsbridder vum Här Kaczyński hei zu Lëtzebuerg ëmmer eng Minoritéit bleiwen, eng kleng Minoritéit bleiwen. Soss géif et Lëtzebuerg schlecht goen.

Merci villmools.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci. Domat si mer um Enn vun den Diskusiounen iwwert de Projet 6839 a mir stëmmen elo of.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6839 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt direkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo eriwwer.

De Projet de loi 6839 ass mat 58 Jo-Stëmmen, bei 2 Nee-Stëmmen ugehall.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen (par M. Marcel Oberweis), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger (par M. Gusty Graas), Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Ont voté non: MM. Serge Urbany et David Wagner.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze ginn?

(Assentiment)

Dat ass dann esou décidéiert.

A mir kommen zum nächste Projet, dem Projet de loi 6840, e Protokoll zum Euromed-Accord tëschent der Europäescher Communautéit an enger Rei vu Länner. An d'Wuert huet erëm eis attréiert Rapportrice, d'Madamm Claudia Dall'Agnol.

8. 6840 - Projet de loi portant approbation du Protocole à l'Accord euro-méditerranéen instituant une association entre la Communauté européenne et ses États membres, d'une part, et la République libanaise, d'autre part, visant à tenir compte de l'adhésion à l'Union européenne de la République tchèque, de la République d'Estonie, de la République de Chypre, de la République de Lettonie, de la République de Lituanie, de la République de Hongrie, de Malte, de la République de Pologne, de la République de Slovénie et de la République slovaque, signé à Bruxelles, le 1er avril 2015

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration

► **Mme Claudia Dall'Agnol** (LSAP), *rapportrice*.- Merci, Här President. Dir Häre Ministeren, Dir Dammen an Dir Hären, duerno sidd Der mech dann awer definitiv fir de Mëtte lass, vu datt dat mäi leschte Rapport zu engem Projet de loi fir haut ass.

Et geet, wéi de President alt erëm eng Kéier richteg sot, ëm eng Approbatioun vun engem Protokoll zum Euro-Mëttelmier-Associéierungs- ofkommen, wat d'EU mam Libanon ënnerschriwwen huet, fir der EU-Erweiterung vun 2004 Rechnung ze droen. Dëse Protokoll, dat ass eng procédural Nécessitéit, fir dës Länner - et sinn dat d'Tschechei, Estland, Zypern, Lettland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slowenien an d'Slowakei - formal an dat Associéierungs- ofkommen mam Libanon anzebannen.

Mat dëser Zort vu Projet wäerte mer eis an Zukunft nach weinstens zweemol beschäftege mussen, fir dann och dem Bäitritt vu Bulgarien a Rumänien an herno nach vu Kroatien 2013 Rechnung ze droen.

D'Ofkommen gouf de 17. Juni 2002 tëschent der EU an dem Libanon ënnerschriwwen. Den 23. März 2004 ass et vun der Chamber hei ratifizéiert ginn. An den 1. Abrëll 2006 ass deen Accord dunn EU-wäit a Kraaft getrueden.

Dës Associéierungsaccorde sinn op zwee grouss Ziler ausgeriicht. Et geet dorëms, den Handel ze liberaliséieren an ze féerden, souwuel tëschent der EU an hire Partnerlänner am Mëttelmierraum wéi och de regionalen Handel tëschent deene Staten.

Da geet et awer och ëm de politeschen Dialog, ëm Demokratie an ëm d'Mënscherechter. Dës Accorde sollen dat géigesäiteg Versteedemech, d'Zesummenaarbecht an och gemeinsam Initiative féerden. Am Endeffekt sti Friden a Stabilitéit am Vierdergrond, soudatt e Land wéi de Libanon zu méi Prosperitéit ka kommen.

D'Situatioun am Libanon, wéi mer all wëssen, ass am Moment äusserst schwierig. Dëst Land, dat ronn 4,6 Milliounen Awunner huet, behbergt haut 1,2 Milliounen syresch Flüchtlingen! D'Regierung vun deem Villvëlkerstat, wou Chrëschten a Moslemme säit Jorhonnerten, meeschtens zumindest, friddlech matenee liewen, huet et trotz gestigener Aarbechtslosegkeet an der Verschlechterung vum Statsdefizit fäerdegbruecht, Toleranz, wat déi extrem vill Flüchtlingen ubelaangt, ze behalen. Et gëtt no libaneeseschen Angabe geschat, datt d'Flüchtlingskris säit 2011 hire Stat, de libaneesesche Stat also, 7,5 Milliarden Dollar kascht huet. Fir syresche Kanner den Zougang zur Bildung ze erméiglechen, muss d'libaneesescht Léierpersonal oft duebel Schicht schaffen. An dach packt dat relativ klengt Land dës enorm Hürden!

Virum Hannergrond vun dëser Situatioun hunn d'EU an de Libanon am Dezember 2014 en Dialog iwwert d'Migratioun, Mobilitéit a Sécherheet ugefaangen, fir hinne ganz gezielt bei der Bewältigung vu Migratiounsfroen ze hëllefen. Ausserdeem huet d'EU bis haut 200 Milliounen Euro un humanitärer Ennerstëtzung fir de Libanon bereitgestallt. Dësen Engagement muss och weidergefouert ginn, fir dës Leit nach besser kënnen ze hëllefen.

Mä ech wëll awer och nach op déi aner Prioritéiten am Kader vun deem Accord mam Libanon agoen. Dës betreffe Reformen am Statswesen, fir d'Demokratie weider ze stäerken, am Justizwesen, fir dëst méi effizient ze gestalten, Mënscherechter, virum allem vu Minoritéiten a vu Fraen, besser ze schützen, am Handel, fir d'Wirtschaft ze stäerken, an der Energiepolitik, fir d'Sécherheet ze garantéieren an erneierbar Energien ze féerden, a schlussendlech dann och am Gesondheets-, Bildungs- a Sozialwesen, fir datt alleguerten d'Bierger an de Genoss vun enger gudder schoulescher Ausbildung an awer och vun enger effikasser Gesondheetsversuergung kënnen kommen.

Et ass wichteg, datt mer och weiderhin dës Reformen ennerstëtzen a se och begleeden.

Dann zum Schluss erëm eng Kéier zu deem méi administrativen Deel och vun dësem Projet de loi. De Projet gouf den 31. Juli 2015 vun eise Ausseminister an der aussepolitescher Kommission déposéiert. De positiven Avis vum Statsrot kouw den 20. Oktober d'lescht Joer. Ech sinn de 7. Dezember dunn als Rapportrice genannt ginn an ech hoffen, nodeem ech dann elo mäi schréffleche Rapport an dann och hei mäi mëndleche Rapport gemaach hunn, datt mer dës Projet de loi och kënnen mat der gréisstméiglecher Majoritéit stëmmen.

Dat gesot, ginn ech dann och nach eng Kéier den Accord vu menger Fraktioun, vun de Sozialisten, zum Projet de loi an ech soen Iech Merci, datt Der mer dräimol nogelasschtert hutt.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci och der Madamm Rapportrice. Ech ginn dovun aus, dass hei de Rapport esou kloer war, dass mer um Enn vun eiser Diskussioun ukomm sinn. Wann net den Ausseminister anerer Meinung ass?

Prise de position du Gouvernement

► **M. Jean Asselborn**, *Ministre des Affaires étrangères et européennes*.- Neen, neen, neen, ech ralliéiere mech Arer Wäisheet an ech soen der Madamm Dall'Agnol Merci och do. An ech géif d'Chamber invitéieren, dat ze stëmmen. Merci!

(Interruptions diverses)

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci. Da géife mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6840 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6840 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt direkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo eriwwer.

(Interruption par M. Marc Angel)

Jo?

► **M. Marc Angel** (LSAP).- Ech hu grad e Problem hei.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Jo, ech hunn awer 60 Stëmmen.

► **M. Claude Haagen** (LSAP).- Et ass an der Rei. Et ass alles an der Rei!

► **M. Marc Angel** (LSAP).- Ah, dann ass et gutt, okay.

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Et huet een d'Procuratioun matgeholl.

► **M. Marc Angel** (LSAP).- Dann huet ee mech matgeholl, maja.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Et war wahrscheinlech...

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Dat kréie mer nach geregelt, Här President.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Also, de Projet de loi 6840 ass mat 58 Stëmmen, bei 2 Enthaltungen ugehall. Kuckt d'Ofstëmmungsresultat! Wann eppes net an der Rei wär, Dir waart jo heibannen.

Domat ass de Projet ugehall.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen (par M. Laurent Mosar), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger (par M. André Bauler), Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Se sont abstenus: MM. Serge Urbany et David Wagner.

An et bleift mer d'Fro no der Dispens ze stellen.

(Assentiment)

D'accord. Merci, dann ass dat esou décidéiert.

A mir géifen elo zur Motioun vun Här Fernand Kartheiser iwwert d'Verbesserung vum Här Relatione mat Russland iwwergoen. Den Här Kartheiser huet d'Wuert.

► **Une voix.**- Eh voilà!

9. Motion de M. Fernand Kartheiser relative à l'amélioration des relations avec la Russie en œuvrant au sein de l'Union européenne et des instances internationales en ce sens et relative à la levée des sanctions contre la Russie

(Motion déposée en séance publique n°6 du 1er décembre 2015 - à consulter au compte rendu n°3/2015-2016 en page 94)

Exposé

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR), *auteur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Sanktiounen géint Russland, déi fannen an Europa net vill Unhänger bei der ëffentlecher Meinung. Et ass esou, datt natierlech an de politesche Sphären dat ganz staark vertruede gëtt. Et ass och esou, datt et an de Medien zu engem Deel verdeelegt gëtt, awer och ëmmer méi an d'Kritik kënn. Mä ech mengen, et ass elo eng Geleeënheet, fir ze kucken, ob déi Sanktiounen wierklech Effikassitéit gewisen hunn a wat hir Effete sinn an ob mer se solle bäibehalen.

Si si vum 31. Juli 2014 a se sinn u sech mat zwee Argumenter ageféiert ginn. Dat eent, dat war eng Invasioun an eng Annexioun vun der Krim. An dat Zweet, dat wär eng russesch Verantwortung am Verloscht vum Vol MH17, dee jo iwwert der Ukrain duerch eng Explosioun erofgeschoss gouf.

Et ass elo esou, datt een... Ech wëll hei Abstraktioun maache vun deene geostrategeschen Interessen an der Region, mä mech just ëm d'Fro vun de Sanktiounen do këmmen. D'Ursaachen, déi ech elo genannt hu fir déi Sank-